HODOSSY IMRE
KÖNYVTÁRA.

2065

(10) 2 Bole ...

HOR
1b

Laelius, sive
De amicitia
Dialogus M. T. Ciceronis.
ad T. Pomponium Atticum.

Vmtus mucius augur scęuola mlta
nárauit de Gl lelio socero suo meorat
et rotũde solebat. nr dubitauit illũ i oi
sermõe apellare sapiente ego aut a prẽta deduty
eram ad scęuolã sepia vicili toga ut quiad
lucet a sems late mũgnũ depredem. Itaq; multa ab
eo prudenter disputata multa et bñiter et comode
dicta memorie mandabam fieriq; studebã eũ pdcm
doctor. quo mortuo me ad pontificem scęuolã gtuli
quẽ vnũ mẽ cumulte et moreno et ustria ptantissim
audeo dicẽ. sed de hijs alias. Nunc ad augurẽ redeo
Cũ sepe multa dicet tũ memũ domi sedentẽ in em
culo in hemicicio ut solebat; cũ ego essem una et pau
ci admodũ familiares i eũ sermonẽ incidit illũ qui
tũ forte mlte erat in orto. Memini enim profecto ali
te et eo magis q; p. subpicio urebare multũ cũ
Ps tribunus plebis capitali odio a Q. pompeyo
qui tũ erat consul dissidet cũ quo coniunctissime et
amantissime vixerat. quita esset homi ul' admirio
ul' querela Itaq; tũ scęuola i eam partem mentus
incidisset exposuit sermonẽ lelij nobis de ami
cicia habit ab illo secũ tũ altis genio. C. fa
nio. M. filio paucis diebus post mortẽ affrictam
Eius disputans suas memorie mandaui quas hoc
libro exposui arbitratu meo. Quasi enim ipos in
duxi loquentes ne mqm et mqt sepius mponet
Atq; ut triqm a primis coram haberi pmo indet
Cũ enim sepe mecũ ages ut de amicicia scriberem

fortasse vult ex Scaeuola. Quia uerba sua refert pro uerbis

recepta doctrina. Ad quam ut quidem arbitror

possem

Nescio quid congruentius una uox magni haberet momenti

Humanitatis tuae

Ex humanitate tua peto

aliqd · digna mihi res tu omni cognitione tua nostra
familiaritate visa est Itaq; feci nō multis ut pro-
derem multis rogatu tuo Sed ut mi cathone ina-
yare feci qm̄ septus ē ad te de senectute catho-
nem maiori senem disputantē Quā nulla ysona
uideat aptior que de illa ætate loquetur qm̄ eo
qm̄ et diutissime senex fuisset et m rpā ætate p̄
ceteris floruisset Sic cū acceperis a puerō maxi-
meq; amabilem Lelij et p. scipionis familiaritatem
fuisse ydoneā mihi lelij persona visa est que de amī
citia rpā diserereret que ab eo disputata meminisset sic
uola. Genus at hoc sermonū positū m hominū
ueterū autoritate et eoz illustrium · plus nescio q̄
pacto habet hic ſuauitatis. Ip Itaq; rpā mea legēs
sic affiaor interdū ut cathonē nō me existimem
loqui / sed ut tu senex ad senem de senectute / sic
in hoc libro amicus ad amicū amicissimus scipio
de amicitia · tu est catho locutus quo erat nemo fe-
nior temporibus illis / nemo prudentior. Nūc le-
lius et sapiens et magnus (sic eū est habitus) et
amicitie glia excellens / de amicitia loquitur. Tu
velim a me parū aīm adtas Lelium loq rpm putes
Et phamus et Q. mutius ad socerū uenimus post mor-
tem affricani ab his sexmo oratur Respondet le-
lius cuius tota disputatio ē de amicitia qua legens
attice rpe cognoscēs. phamus · Sum ista uera lelī
n̄r eni melior uir fuit affricano q̄sq̄m n̄r clarior.
sed existimare debes oīm oculos in te conuersos vnū
te sapientē appellant et existiant. trahuchā hoc mod

M. Cathom. stimus. L. Atilium apud pres meos ap
pellatu esse sapientem sed uterq. alio quodamodo
Atilius qr prudens ~~omnis rei~~ in iure tamen putabatur
Catho qr multarum rerum usu habebat, multa eius
in senatu et in foro ut ipsa prudent' ut acta ci
uitatis ut responsa acute ferebat. Ppea qr ia cog
nomen habebat in senectute sapientis. te aut alio
quodam mo no solu na et moribus uere et studio
et doctrina esse sapiente existimat Vtrr se uulgo
sed ut eruditi solent appellare sapientem et quale
in terra uerum nemem reppexi. Nam qui septem ap
pellan. eos qui ista subtilius quexit inuido sapi
entum no hoc Athenis unum acceptis et eum quide
etiam apollinis oraculo sapientissimum iudicatum hanc
sapientiam in te existimat esse ut oia tua in te po
sita esse dicas. Quamos qr casus uirtute mferiores
putes - Tubero ego me quexit / ego hercle ute scevola
quo na pacto mortem affectam feras / ego qr magis
q. premus nonis tui in optimos de D. bruti diuinis
commentandi causa ut assolet uenissemus / tu non af
fuisti / qui diligentissime semp illum diem et illud mu
nus solutus esses odisse. Scevola. Quexit qde
C. leli multi ut est a patrio dictum / sed ego id re
spondeo qd animadueti te dolore quem accepis tui
sumi uiri tui amicissimi morte ferre moderate
Nec potuisse non commoueri ne fuisse id humanitate
tue. Q. autem in tolleno nostro non adfuisses uali
tudinem respondeo remisse non mestitia fuisse.
Lelius. Recte tu quidem scevola Nec enim ab
isto officio qd semp iustum tui ualeren abdum
mromodo meo debui Nec ullo casu arbitror hoc

Pitagoras primus phs. qui se nutiu gauit sic ut sapiet ~~ens~~ ator stie. i phm et tm mod' ho uocabulu Oz a pollis interrogatus qui sapiens esset

Septem sapientes / Thales / Solon athenien / Cleobulus lindius / Periander chorin / Bias prienneus

Valetudo thome pro C. qr quo quod valeg vi qro hoc et — alio hic — alio valeo

Vsurpem hoc significat

constanti homim posse contingere ut ulla mihi iniuria
fiat officio. Tu aut fauni q̄ mihi tantū tibia dicas
quātū ego, nec agnosco nec postulo facias amice. sed
ut mihi iudicis non recte iudicas de cathone: Aut
em nemo quod quidem magis excedo aut si quisquam
ille sapiens fuit Quo ut alia omittam nostri
filii tibi memineram paulū iuderam Catum;
sed hui nec comparat cathoni profecto et spectato uiro
Quā ad rem tamē catonem anteponas ne istū quidem
ipsū quē apollo ut ais sapientissimū iudicauit. hu
ius em facta illius dicta laudant De me at ut ea
cū utq̄ loquār sic habetote Ego si scipionis deside
rio me mouerit negem cū id ueri fallam iudicet
sapientes. sed certe meritas. Mouetur em tali a
mico orbatus qualis ut arbitror nemo est unq̄
et ut consolari possit nemo certe fuit Sed non
eges medicina nec opus consolor et maxime illo so
latio q̄ ea exigere tacco quo amissi decessu ple
rique solent dicere Nihil mali accidisse scipioni
puto Mihi accidit si qd accidit Suis at nostris
dis grauiter amici non amittū sed sepe amante
est. Cui illo ueto quis neget actū ee pclare.
nisi em qd ille minime putabat imortalitate op
tare uellet qd non adeptus e quod homi phas
esset optare. Qui simul spem ciuili qua iam de
eo puero habuerant continuo adolescens mire
dabili uirtute superauit. Qui consulatu initio pe
titi factus consul est his. Primū dū tempus
iterū suo ipse R. p. pene sero. Qui duabus ur
bibus exercitus inimicissimus hunc impio non

desiderium tui dolorem absentiq̄ ut desiderio tui dolore q̄ nō ex presentia

modo pñtia uer. et futura bella deleuit Quod dicta
de moribus facillimis de pietate in matrem de
liberalitate in sorores / bonitate in suos / iustitia
in omnes / nota sut uobis Q. m. aut timiditate corpis
fuit merore funeris indicatu e. Quod si hui
paucor armor actritio iuuare potuisset. Sene
ctus en qnus non sit grauis tatone anno qm
qm mortuus e megl et cu scipione disserebat
tanta aufert ea uiuacitate in ea et mta erat scipio
Quã obrem uita quidem talis fuit ul fortuna l'
olla ut mhil posset accede. Moriendi aut sen
tutis celeritas abstulit Quo de gne mortis diffi
cile dictu e quid homes suspicent uos uidetis.
Hs ue' tu licet dicat P. scipiom ex diebus mltis
quos in uita celeberrimos letissimos q uixerit
illu diem clarissimu fuisse q cu senatu dimisso
domu reductus ad uesperu e a patribus conscriptis
P. R. patrib et latinis pridie qm exiresset e uita
ut ex tam alto dignitatis gradu ad supos undq
deos potius qm ad mortuos quemisse Neq en as
sentior his qui hec nup disere' reperiut cu
corporibus simul animas interire atq oia morte
deleri. Plus apud me antiquor autoritas ualet
ul' uiror maior q mortuus tam religiosa iura
tribuerit. Quod no fecissent profecto si mhil
ad eos ptinere arbitrarentur / uel cor q in hac
terra fuerut / magna q grauis q mta quidem de
leta e tu floreebat institutis et preceptis suis
exudauerut / ul' eius qui apollinis oraculo sapi
entissimus e iudicatus Qui n tu ho tu illud
ut in plerisq sed idem semp dicebat animos

hominū esse diuios. Hys ꝓ tū a tōpoꝝ expressis
sent reditū m telū patere/optimo ꝓ et iustissō
tuq; expeditissimū Quod idem scipiom iudeba
Quo ꝓ idem quasi ꝑsagiret per pauris an mor
tem diebus tū et philus & manlius adeet et alij
plēs tu ꝓ et scenola meū uemsses tduū diseretet
de R p Cuius disputōis fiut extimū fē de imor
talitate aiaꝝ que se m somte scipiōis exo affirmatio audisse dicebat. Id si ita est ut optim tuq; a
nimus i morte facillime euolet thm̄ e custo
dia vndis ꝓ toporis tui temsemus cursū ad
deos frugliorem fuisse tm̄ scipiom. Quo cra me
rere hōt cuis cuentu uereor me mudi magis ꝓ
amici sit Sm aut illa uereor ut idē interitus sit
aiaꝝ et topoꝝ net ullus sensus patreat. ut mhil
bom est m morte sit texte mhil mali. sensu em̄
amisso fit idem quasi natus non esset omīno. Quē
tū ee natū & nos gaudeq; & ꝟ ciuitas dū exit
letabit. Quamobrem tū illo ordem ut sup dixi
actū optime e meū mōmodus quē fugiat equus
ut prius mtoriera sit prius exire de iuba. sed
tū recordatiō mē amicitie sit fenor ut beate
uixisse uidear ꝓ cū scipione uixerim Quo tū
mihi gruta cura de R p et priuata fiut Quo
tū et domus fiut et milia cōmuna et id i ꝙ
est ois vis amicitie uoluptatū studioꝝ suaꝝ
sima consensio. Itaq; nō tā me usta sapientie
pria modo famius cōmēoraut fama delectat
falsa presertim: tm̄ q; amicitie mē meā cum
spero fore sempiternā. Id ꝓ mihi eo magis e tordi

Quo rē exquisat ni suspi
tōn plenam

n at

qz eo ornibus seculis vix tria aut quatuor nominantur paria amicoꝝ. Quo mi grē inde ex spectare scipionis et lelij amicitiā notā posterorum fore. Famnus. Istud qdem le li ita necesse est. Sed qm̄ amicicie mentionē feristi & simul otiosi pratū mihi fecerit. spero itom scevole si quēadmodū soles de ceteris rebus q̄ exp te fiunt sic de amicicia disputaueris quid sentias qualem existimes quę p̄cepta des. Scevola. Atqui libenter exit gratū atq; optatū meū tertiū adolescentem famnus anteuortit. Quā obrem utrumq; nrm̄ gratū ādmodū feceris lelius. Ustq; ii ego non grauabor si mihi confidem tā & p̄clara quidem es et sumus ut dixit famnus otiosi. Sed qm̄ ego sit aut quę sit in me facilius doctoꝝ est ista consuetudo ea q̄ grecoꝝ ut is proponat de quo disputet quanus subito magnū opus sit exercitatione non parum. Quamobrem q̄ disputuꝰ de amicicia possit ab eis censeo ut petatis qui ista profitentur. Ego uos hortari tamen possum ut amicicia omnibus rebus humanis anteponatis Nichil est enim tam nate aptum tam conuenies ad res uel secundas uel aduersas. Sed hoc primum sentio nisi inter bonos amicicia esse non posse. Neq; id adhuc uere. Ut illi q̄ subtilius disserunt fortasse uerum sed ad communem utilitatem parum. Negat enim quicquam esse malum bono nisi sapienti. Sit ita sane sed eam sapientiam interpretantur quā adhuc nec mortalium

est consecutus Nos at ea q̃ sue m usu uita q̃ cõmu
ni non ea q̃ fingim̃ aut optam̃ spectare debemus
Rudẽ ego C Fabricium M Curium T coruũcanã
um quos sapientes mei maiores iudicabant ad
istoz normã fuisse sapientes Quare sibi habeat
sapiẽ nomen inuidiosũ et abstrũz/ tomedant ut uiri
bom fuerint Ne id quidem facient. Negabit id ñ
sapienti posse contedi Agamus gr̃ pingui ut ai
unt minerua/ Qui uita se gerit ita uiuat ut
eor̃ pbetur fides integritas equalitas liberali
tas/ nec sit in eis ulla cupiditas/ libido audacia
sit q̃ maxima constan̄ ut im fuerit quos modo no
minaui Hos uiros bonos ut habiti sue sic & ap
pellandos putemus qui assequatur q̃ntũ homẽs pos
sut naturã optimã bene uiuendi ducem Sit em
mihi pspicere uidear uita esse mis natos ut inter
omnes esset quedam societas/ maior aut ut q̃sq̃
proxime accederet. Itaq̃ ciues potiores q̃m pe
regrini/ propinqui q̃m aliem· Cũ hoc ei amici
tiam nata ipa peperit sed ea ipa nõ satis hẽt fir
mitatis Nam q̃ hoc pstat amicitia dignitati pro
pinquitati q̃ ex propinquitate bemudeñ tolli pt/
ex amicitia tolli non potest Sublata e bemudeñ
gratiae nom̃ tollitur, propinquitatis manet
Quanta aut uis amicitiae sit ex hoc maxime
intelligi potest q̃ ex infinita societate generis
humani quã conciliauit ipa nata ita contracta
res est et adducta in angustũ/ ut eis caritas a'

lo q dicam dicit

Fides q̃ pte dicti ego ; rebg humanis ꝫ fit rebgio

Amicus ꝑ

inter duos aut inter paucos umquam est̄ om̄
amicitia nihil aliud nisi omn̄ diuinar humanar
q̄ rer cū benuolen̄ consensu Qua quidem
haud scio an (excepta sapiā) quicquam melius
sit hominibus a dis immortalibus datū/diui-
tias alii ꝓponūt/bona alii ualitudinē/alii potē
tiam/alii honorem/multi et uoluptates. Belu
ae hoc quidem optimū. Illa autē supiora cadu
ca et incerta/posita nō tam in consiliis nris q̄
in fortune temeritate Qui autē in uirtute
summū bonū ponūt/ꝓfecto illi quidem/sed hec
ipsa uirtus amicitiā & parit et continet nec
sine uirtute amicitia esse ullo modo potest.
Iam uirtutē ex consuetudine uite mē sermo
nis q̄ nri interpretemur. Neq; ea ut q̄dā docti
uerbor magnitudine metiamur/uiros q̄ bo
nos eos qui habent numerem⁹ Paulos. Cathones. C.
Sapiones. philos. his communis uita contenta ē
eos autē omittamus qui omnino nusq̄m reperiūt
tales & inter uiros amicitia tantas oportu
nitates hīt q̄tas uir quoq; dicē. primitus
que potest eē uita mortalis Ut aut omnis q̄
non in amici mutua benuolen̄ conquiescat.
Quid dulcius q̄m habē aliquē cū quo oia audē
as loqui ut tecū. Quis est tantus fructus in
prosperis rebus ni haberes qui illis eq̄ ut tu
gauderet. Aduersas uo res, difficile eet sine illo
qui eas grauius q̄m tu ferret. Deniq; recte res

valde optandum

que expetunt oportune sit singule singul' re-
rebus, Diuitie ut utare opes ut utare, honores
ut laudere uoluptates ut gaudeas, salutudo ut
dolor' careas, et muneribus fungare corporis. A-
micicia res plimas omnes quoq; te uteris psto est
nullo loco excludi nusq; intempestiua nusq; molesta
est semp; no aqua no igne ut aiunt plubus locis u-
tmr quin amicicia N cap cor de uulgari & de me
diocri que tm spa et delectat & pdest sed de
uera et pfecta loquor qualis cor qui pauci re-
perianr sunt N am et sedas res splendidiores
facit amicicia & aduersas partiens communicas
q; leuiores. Cui q; plurimas & maximas como
ditates amicicia contingat tu illa nimirum
pstat omnibus q; bona spe plucet in posterg, nec
debilitari animor animos aut tade patitur
Vere q; amicu qui intuet' tanq; exemplar aliq;d
intuet' sui Quocirca et absentes adsunt & egentes
habundant & imbecilli valent. Et q; difficilius
est dictu mortuu uiuunt tantus em honos me-
moria prosequit' desiderium amicor ex q; illor mors
beata uidet' hor uita laudabilis e. Et si de
merits ex re nata demulcente cognitionem
nr domus ulla nr uebs stare potuit nec agri
quidem cultus permanebit. Id si minus intelligi'
quanta uis amicicie concordie q; sit ex dissen-
sionibus atq; discordiis intelligi potest Que
em domus tam stabilis que tam firma ciuitas

Secunde spe mee sequit

Amicicia expellit

discordie mamodi

est que non odijs et dissidijs funditus possit
euelli. Ex quo quidē bom sit m amicicia ui
uere potest. Mercatorem quidē doctū quē
dam uel carmindus greecis uaticinatū fe
runt. que m rebz nā totū ex nūdo constarent
que q̄ mouerent ea cōtra amicicia diskp
are discordiam. Atq; hō quidem omēs mor
tales & intelligūt et ꝓbant. Itaq; si qm aliq
offitiū exterat amici m periculis aut adeundis
aut tōmuntandis quis e qui id nō maxīs
efferat laudibus. Qui clamores tota tandē mup
m hospitis et amici mei M. pacuuij nouā fabula
tū ignorante rege uter orestes esset et pirades
orestem se esse dicēt ut pro illo necaret orē
stes aut (ita ut erat) orestem se esse dicē pseue
raret. Stantes plaudebat m re ficta. qd arbitrā
m re uera facturos fuisse facile indicabat ꝑpā nā
ram suam cū horas qd facē ꝑpi nō possut id rēte
fieri m altēo iudicabāt. Hactēg mihi uidebor de
amicicia qd sentirē potuisse dicē si q̄ ptexca
sue (excedo aut esse multa) ab his si uidē quē
ysta disputat grutore.. Famius.. Nos at a te
potius querig q̄mō q̄ ab eis sepe dissui et au
dui nō inuitus equidem sed aliud quoddā fi
lium oratoris tue.. Scenola.. Tu magis id
direxes o famm si nuper m ortis stychoms
tui est de R p disputatū affuisses dijs tū pat-

nus ustrice fuit tam̃ amicata oraon phili-
phamus.. facile id quide fuit ustrica ustissimo
uico defende.. Scenola.. Quid amicicia? Nõne
facile ei qui ob eam sum̃a fide constan̄ ustra
ꝙ seruata maxim̃ glam̃ cepit.. Celsus..
Vim hoc quidem est affere Quid em̃ refert
qua ratõ me cogatis. certe cogitis. Studijs
em̃ generoz̄ psertim in re bona tu difficile
est tu ne equm̃ qdem obsiste. Sepissime ꝙ
mihi de amicicia cogitanti maxim̃ illud cons-
de'andu uideri solet vtz ff imbecallis atz
inopiam desideranda sit amicicia ut dandis re
cipiendis ꝙ meritis quo qsq; mig; ꝙ sepe posset
id accipet ab alio iucissim̃ ꝙ reddet. An hoc qde
esset proprium amicicie. Sed antiqor et pulchrio
et magis nã ipa p̃fecta alia causa. Amor em̃
ex quo amicicia nomata e p̃ceps e ad beni
uolentia coniungenda Nam ad utilitas qde
e ab his ꝓpiũt sepe qui simulatõ amicicie
colunt et obseruant temporis causa. In ami
cicia autem Nihil fictũ e nihil simulatũ et qd
quod e id est uez̄ e uolũtas. Quapp a nã
mihi unde potuis qm̃ ab indigẽ ornata ami
cicia appellatõ magis ad ea quoda sensu a
nguidi qm̃ cogitare quitu illa res utilis ect
habitura. Quod qdem quale sit e in bestijs
quibusdam amadiexti potest que ex se be

dfensor

ꝓcerum lelius

studiosi ꝙ

ut utilis neq; sibi causa amicicie est

nisi

alienissimi

ab

ꝓpter

creant

necessit

ꝙ credit ex amicicia

alis exis. obseruat actis habet

amor nal' amicic ra tem et ꝓbitas

ſtue natos ita amat ad ꝯdā tpꝰ et ab eis ita
amari ut facile eaꝝ ſenſus appareat. Quod
in hoīe multō ē euidentius ꝓmū ex ea caꝝ
que ē inter natos et parentes que diuelli
nisi detestabili ſcelē non potest Donde cū
plūs ſenſus exstitit amoris ſi aliquē nacti ſui
ciuis et nā ēt cū moribus congruamus ꝙ
in eo ꝙd lumen aliquod ꝓbitatis & uirtu
tis ꝑſpicē Nihil em̄ ē amabilius uirtutē
nihil quod magis alliciat ad diligendū, quippe
cū ꝑp uirutē et ꝓbitatē & eos quos nūq̄ uidimꝰ
qdām̄ dilexim̄ Quis ē qui C fabricij et M. cu
rij cū caritate aliq̄ benuolentie memoriā usurpet
quos nūq̄m̄ uidit? Quis at tarquinū ſuꝑbū et
P. caſſiū ſ. emilium nō oderit? duabus cū du
bus de imperio in italia ē decertatū pirro et
hannibale ab altero ꝑp uirutē et ꝓbitatē eius nos
non alienos aīos habemus. Alterꝝ ꝑp crudelitatē
semp hēt tiuitas oderit Quod si tanta uis ꝓbi
tatis est uerā amicitiā uel in eis quos nu
ſqm̄ uidimus ul' quod mayꝰ ē in hoste & dilu
gamus. qd mirū ē si animi hoīm moueam̄ cum
eoꝝ cū quibus usu coniuncta esse pūt ꝑ uirutē &
bonitatē ꝑſpicē uideam̄. q̄nq̄ confirmā amor
et benficio accepto & ſtudio ꝑſ rtu et conſue
tudine adiuncta ꝙbus rebus ad illā ꝓmū motū
animi et amoris adnbutis admirabilis quedā
exardescit benuolēc magnitu. quā si q̄ putat
ab imbecillitate ꝓficiſci ut sit ꝑ quā assequat

No ex imbecillitate oriri amicitia

qđ ipse desiderat hūilem same relinquit et mīe
generosū (ut ita dicam) ortū amicicie quā ex
inopia aūt indigentia nasci uolut Quod si ita
esset ut quisq; minimū in se esse arbitraretur
ita ad amicicia esse aptissīg. quod longe setus
est. Vt em sibi quisq; plurimū confidit & ut
quisq; maxīa ūtute & sapia sit est minimus ut
nullo egeat sua q; via in rpō posita iudicet
ita in amicicijs expetendis calendis q; maxīe
expetellut Quod em affectamus indigens mei.
minime excte. ac ne ego quide illius Sed ego a
mīcaton quadam iuxtutis eius. ille uirtutem o
pmouit forctasse non nulla qua de meis moribg
habebat dilexit me. auxit benuolentia consue
tudo. Sed quamq; utilitates multe et magne con
secute sut. non sut tn ab eis spe tause diligen
di pfecte Vt em benefici liberales sumus non
ut exigamus gratia neq; beneficiū fenerarmur
sed natura ppensi ad liberalitatē sumus. sic
amicicia non spe mercedis adgrende adducti
sed q; ois eius fructus in ipō amore esset. expe
tendam putamus. Ab his qui pcaudū rutu ad uo
luptatem oia referunt longe dissentimus. Nec
mirū. nihil em altū nihil magnificū ac diui
nū suscipere possut qui suas omnes cogitationes ab
terrenis in rem tam hūilem tam q; contempta
Quamobrem hos quidem ab hoc sermone re
moueamus. ipsi aūt intelligamus ia grīa sensiū
diligendi. et benuolentie caritatē facta sigm

fructus aīce
potissīg et fīs ca

uolup ōnē ca
fīs aīce

effectus aīe/mā
plurimus sit

Nemo solus uiuit

ficatõ potitatis Quã q appetacert applicat
se se & plus admouet ut & usu eus quẽ diligẽ
repercuũ ficuam & moribus sint ꝙ pares i dmo
re & equales ꝑsectores ꝙ ad bene merendũ
qm̃ ad reposcendũ alt hec int eos sit honesta cer
tatio Sic & utilitates ex amicicia maxie capi
entur & exit eus ortus a nã qm̃ imbecillitate
oriamor & uehior Nã qm̃ et si utilitas am
icicias conolui mouet eadem cõmutata dissol
uere sed ꝙ natã mutari non pt ꝓdarco ue
amicicie sempiterne sut ortũ quidem ue amí
cicie uidetis misi qd ad hec forte uelutis ..
Famius .. Tu uero pergre leli pro hoc em
qui minor ẽ natu inco inde respondeo .. Scre
uola .. Recte tu quidem qm̃obrem audiamq
Audite .. Lelius .. Audite uero optime
uri ea que sepissime mit me et scipionẽ de
amicicia disserebam Q m̃ ille quidem mhil dis
ficilius ẽ dicebat qm̃ amicicia uspe ad exm̃u
diem utte ꝓducẽ Nam ueluti no idem expedi
ret uitam sepe ueluti de re p non idẽ sentire
tur Mutari ẽ mores hoim sepe dicebat
alias aduersis rebus alias etate mutantes
Atq eam rem exemplũ ex scipione capiebat me
minis Etatis Q suum pueroq amores sepe
ma cũ uenia ab hasta deponerentur Cm ad
adolescentiã puenissent diem tñ interdum
contentionẽ ul lucre conditionẽ ul comodi

Apposus

Ca corrupt

Lucida cũ prima discrimi
nat cima barba
Abrasa per qd tperatam

alicuius q̄d'ideꝫ adipisci uterq; non posset Q2
si qu longius m amicicia pfecti essent tm sepe
em amicicia labefactari si m honoris contentione
incidissent Pestem em nulla maiore ee m ami
cicijs q̄m implexisq; pecunie cupiditate / m optimis
q̄busq; honoris certamen et glie ex quo inimicic
as sepe maxemas inter amicissimos exortisse.
Magna e dissidia & plexq; iusta nasci tu aliqd
ab amicis q̄ recta no eet postularet. ut aut libi
dinis ministri / aut adutores essent ad iniurias. quod
qui recusarent q̄mus honeste id facerent. ius tri amí
cicie deserere arguerentur ab hijs q̄bus obseq nol
lent. Illos aut qui q̄bus audent postulare postulatoꝝ
ipa pfiteri omia se amici tyrannica ee facturos / eoꝝ tyre
la inueterata / non modo familiaritates extinguere sole
sed et odia gignm sempiterna Hec ita multa tyi fatu
impendere amicicijs ut uita subterfugere non modo sapie
sed & felicitatis dicet sibi uideri. Quamobrem ad
pmu uideamus si placet quatenus amor in amicicia
progredi debeat Ne tu si coriolanus suos amicos
fecisse cont patria armis illi tu coriolano debueri
Ne tu beatissimi amici regnu petenti Ne tu amellium
debuere inicias. Tuberonem quide gracchi k. p. nexam
tem a Q. Tuberone equalibus q̄ amicis delicti ni
debamus At C bassius tyrannicide hospes familie no
stre scevola tu ad me quod aderat tu legate & tu
pulu consulibus in consilio deprecatu uenisset hac
sibi ut gnatem tuam referret ty tanti tyde
lium gracchi fecisset ut quicqd ille rogaret sibi fa
ciendu putaret. Tu ego & ne si te in capitoli
u faces ferre uellet. Nugm mgt uoluisset id qde

Gracchi statuit legem agrariam ut et hic actum est

Cinnae et Italia et Campania et Umbria et Liguria et Lucania et Samnium

Sed si uoluisset parcuissem Videtis qm̃ necessaria
uox & hercule uta fecat uel plus & qm̃ dixit
Non em̃ parcunt ille T gracci temeritati sed prefu
it nr̃ se tomitã mitridatis illius furoris sed du
cem prebuit Itaq; hac amentia ostione noua p
territus in dsiam pfugit ad hostes se tomulit R
pe penas graues ustas q; psoluit N ulla est igit
excusatio peccati si amici causa peccauerit H a
cit comiliatrix amicitie uirtutis optimo fuerit diffi
cile e amicitiã manet si uirtute defecerit Quod
si recti statuerimus uel concede amicis quicqd ue
lint uel impetrare ab eis quicqd uelimus pfecta
quidem sapiã simus si mhil res habeat uicii Sed
logm̃ de his amicis qui ante oculos sut quos
uidemus aut de quibus memoriã accepimus q; p
nouit uita tois hoc numero nobis exempla
sumenda sunt et coz quidem maxime qui ad
sapiam pxie accedunt Vidimus P emilii iu
stimo familiarem fuisse sic & a patribus acce
pimus bysuna consules collegas in censura tu &
tu hos & inter se coniunctissimos fuisse M curii
& coruncanii memoria prodidit e Igit ne suspi
cari quidem possumus quicq; ab amico qdpiã
contendisse quod tu̇ fidem cont usurandũ cont
r p esset Nam hoc quidem in talibus uiris qd
attinet dice si contendisset impetraturũ non fuisse
tu illi sanctissimi uiri fuerit Itaque aut ne phas
sit tale aliqd & face rogatu & rogare fieri At
uero Tiberiũ gracchũ eius sequebantur C carbo
C cotta & minime tu qdem talis talissimus fra
ter nr̃ aut accepimus Hec q lex amicitie
sanctiatur ut neq; rogemus res turpes nec faciamus

Quia expulat mr̃ hostes

f. hoz

Ad idem

rogati. Iurpis em̃ excusatio ẽ & minime accipi
enda tũ m retexis peccatis tũ si quis tom̃ rẽ p. se
amici causa fecisse fateatur Item eo loco e fãmi
& scenola locati sumus ut nos longe prospicẽ opor
teat futuros casus r.p. Deflexit ia aligñtulum
de spãto circulo & consuetudo maioꝝ t. gratus
regnũ occupare donatus ẽ uel regnauit is qdẽ
plures menses Hucusq simule p. R. audierãt a
udexat Sed & post mortẽ secuti sũt arma & p
mqui Quod m p. scipionẽ referrent fme lat
mis nequeo dicẽ Ita carbonem & quem modo
possumus ꝑ recentẽ poenam T. gracci sustinuig.
de C gracci tribunatu quid expectem no augu
rari libet Scripsit deinde res quę proclivius ad
pniciem cũ semel cepit labitur Videris iam tu
bella quãta facta sit labes primo grauissima lege bien
nio dñi p. tassia iudexe iam uidear populũ a sena
tu discretũ multadnis arbitrio res maximas agi.
plẽs em̃ dissent quemadmodũ hec fiunt quęsq ad
modũ his resistant. Quocirca hec. q. ꝙ sme so
cijs nemo quidq̃m tale conat. Precipiendũ est
ꝙ domis ut si m cuiusmodi amicitias iurari casu
aliquis mitterent ne existimẽt se ita allegatos ut
ab amicis m magna aliqua rem p. peccantibus
non discedant. Impdis aut pena statuenda est nẽ
uero minor his qui scelus exercent q̃m his qui
fr fuerint ipi impietatis duces Quis clarior m
Grecia themistode quis potentior. qui cũ impa
ror bello persico Greciam seruitute liberauisset.
Pter ꝙ inuidiam m exilio pulsus esset, mꝫte

Ad idem

recepit

i ipse erat legis

videar ſ. puto

Cincinnatus Curius

patrie inuidiā non tulit, qua ferre debuit. Fe
cit idem qd' pgnti annis ante apud nos fecerat
Coriolanus hic adultor cont patriā inuentus e
nemo utiq; morte ut ipse constauit. Quae talis in
probo tam sensio nō modo expiationem animae te
nenda e. sed potius supplicio omni uindicanda e
ut ne ips contexisse esse putet animū bellū pric
inferentē sequi. Quod quidem ut res ire cepit
haud scio an aliqn futuq; sit. Mihi aut nō mi
nori curae est qualis r. p. post mortē meā futa
sit qm qualis hodie sit. Et qm lex prima
amicitiae sanctatur: ut ab amicis honesta pe
tamus, amicoq; causa honesta faciamus. ne
expectemus quidem dū rogemur. Studiū semp
adsit. Cunctatio absit. Consilium uerū de qui
dē amus libere. Plurimū in amicitia amicoq;
bene suadentiū ualeat auctoritas, eā qe adhibe
atur ad monendū non modo apte, sed e acer
si res postulabit e adhibite pareatur. Na
quibusdam eps audio sapientes habitos in greciā
placuisse opinor mirabilia quedam. sed mihi
est quod illi nō psequar. Arcentibus partim
fugiendas ee nimias amicitias, ne nec sit imu
sollicitū esse pro pluribus, satis sup qe ee si
bi suaq; cuiq; recte, alienis minus implicari mo
lestū ee, comodissimū ee opn laxissimas ha
benas hinc amicicie, quas uel adductas cum
uelis, uel remittas. Caput em esse ad bn uiuen
dum securitate, qua frui nō possit animus
si timeat unus parcius pro pluribus. Alios
aut dicere dum multo magis inhuanius quae locum

3: sibi

Ad idem

dū
Studiū
Cuctatio

fla gr̄ca opīo

Nō e fugienda
autoritas plurā

Nō imberillitas n
nocua ēt e aīe

breuiter paulo an pstrinxi psidii adiumenti q̄
causa | non benuolentie neq̄ caritatis amicitia
as cē expetendas · Itaq̄ ut tquisq̄ minimū
firmitatis habet | minimū q̄ uirtū · amicitias ap
pete aptus maxīe tñ hoc pt fieri ut mtues
maiors amicitiaq̄ psidia sequat tñ uirtus & m
opes tñ opulenti & calamitosi tñ hii qui pu
tantur beati · O preclaram sapiam | Solem
em e mūdo tolle iudent hii qui amicitiā e uita
tollūt qua ml a diis immortalibus melius ha
bemus nihil uotūdius · Que e ista securitas · spē
quidem blandā sed re pā multis locis repudia
da est · Nā hec tm est consentaneū ulla rem hone
stam actionem ue ne sollicitus ris aut susceptam depone
Quod si curā fugimus utius
fugienda e · tque nōn e | tā aliq̄ curā res sibi
contrarias assumetur atq odorem ut bonitas malitiā
temperantia libidinem fortitudo ignauiā · Itaq̄
uideas rebus multas iustos maxīe dolere imbecilli
bus fortes | flagitiosis modestos Ergo hoc potius
est animū bene instituti & letari bonis rebus &
dolere contrariis · Quamobrem si cadat in sapi
entem amici dolor qui profecto cadit · nisi ex
eius ani extirpatam humanitatē arbitremur ·
que causa est cur amicitiā funditus tollamus
e uita ne aliquas propter eam suscipiamus moles
tias · Quid enī interest motu animi sublato | non
dico inter pecudem & hominē sed inter homines & trun
cū & saxū & quōdlibet genus eiusdem N ergo sue e iusti
audiendi q utilitatē diuitē & ēpi fercā quādā cē ut
lit Que gdē e cū multis ī rebus tū ī amicā temerā

atq; ~tabilis. ut & bonus amici quasi diffindantur
& mamodis contrahant. Q~ mobrem augere iste qui
pro amico sepe capiendus est nō tantū ualet: ut
tollat q uita amicitia non mustū, ut lututes q nō
nullas curas & molestias afferut repudient. Cū at
constat iutus amicitia ut sup̄ dixi si qua significa
uetutis eluceat ad qua se simulis animus appli
cat & adiugat, ad eu contigit amor necesse est
exoriatur Quod em̄ tam absurdū q̄m delectari
multis animis rebus ut homie, ut olia, ut edifi
cio, ut uestitu, cultu q corporis, animo aut iutu
te p̄dito eo qu uel amare uel (ut ita dicā) read
amari, non admodū delectari. Nihil est em̄ re
muneratione benuolentie mihi uicissitudine
studioq; officioq; q rotundus Quod si illud & ad
omnis quod recte addi p̄t nihil esset q̄d ad se
rem ullam tam allutat & tā that q̄m amicitia
similitudo Comedā p̄fecto uerē ut bonos bonā di
ligant astiscant q sibi quasi affinitate coniunctos
atq; nata Nihil est em̄ appetentius similiū sui
met rapatius q̄m nā Q~ mobrē hoc quide sanni
& seuola constat ut optimor bonis inter bonos q̄
necessaria benuolentia qui e amicicie fons
a natā constituatus Sed eide domitas & ad mlti
tudinē p̄tinet Non em̄ est minuta uirtus neq;
immunis. neq; simplex q̄ et plos uinculos
tueri eis q̄ optime consule, sciat q̄d nō facie
profecto si a carcitate uulgi abhorret Atq; et
mihi quidem uidem̄ qui ictitutis tā fingit

11

amicicias amabilissimū modū amicicie tolle. Nō
em tam utilitas parta p amicū q̄m amici amor
ipe delectat Tuq; illud fit q̄d ab amico p̄fectū est
est iocūdū. Si tū studio ē puertū tamū q̄ abest ut
Amicicie p̄opter indigentia colant: ut hi q opibg
& copijs/magnic q̄ iuuentute (in qua plīmū est p̄sidij)
mīme alterius indigeant: liberalissimi sint & be
neficentyssimi Atq; haud scio an ne opus sit q̄dem
nihil vnq̄m" deesse amicis" dixo Vbi em studia mca
augussent si nūq̄m consilio nūq̄m opa nostra n̄r
dom̄ net iuuare sepio egussent Non ē utilitate
amicicia sed utilitas amicicia cōsecuta ē Non
go exul hoies delicijs defluentes audiendi si q̄m
de amicicia q̄a net usu n̄r ratione hnt cognita
disputabit Nam quis est proch deoq; fidem atq;
hoim qui queret ut neq; diligat quemq̄m n̄r npe
a quaq; diligatur et circūfluet omnibus copijs atq; m
oim rer habundīa iuuere Hec em est tyrannoq;
uita minimē in qua nulla est fides nulla tutela
nulla stabilis benuolentie potest ee fiducia sed
semp suspecta atq; sollicita / nullus amicicie locus
Quis em aut eū diligat que metuat aut ei a q̄
se metu putet: colitur tantū simulatom dūtaxat
ad tempus. Quod si forte (ut fit plerūq;) tenuerit
tu mtelligi q̄m fuerint mopes amicoq;. Quod tyrā
nū dixisse ferūt cū ei exulem se esse mtellexisse
quos fidos amicos habuisset quos infidos cū iam
neutrā gratiam referre posset. q̄mq; miror illa
m superbia et importunitate si quemq̄m amicū hre potu
it atq; ut nunc tque dixi mores nexos amicos

nuchn & terrannoq

vigent

dicūt vel vigē

Jūc pstāt tenet
fugetuaq; tūct ei
eos Jung quod
et qs non pola
Xcilla dicit

parare nō potuerūt / sic mltoꝝ opes ꝑpotentū ex
cludūt amicitias fideles Non em̄ solū rpā fortua
est certa sed eos et plerūq; efficit certos quos cōple
xa est ita; effecerūt fere fastidiū et cōtumatia
Nec quidq̄m nisi prudente fortunato / mtollere abilius
fieri potest Atq; hoc quide ꝰ iudē licet / eos qui
antea cōmodis fuē plurib⁹ / & mpiū / ptate ꝑfru
ctis rebus / mmutari / ꝑcm ab his ueteres amī
citias / indulge nouis Quid aut stultius q̄m plu
riū copijs facultatibus opibus possint cetera para
ri q̄ parant / petulā equos famulos uestem e
gregiam uasa pciosa / sed amicos nō parare opti
mam & pulcerrimā uite (ut ita dicam) supellectī
lem Etēm cetera cū parant / tm parent / nesciūt q̄
tuis clausa laborant · Cuius em̄ est iste q̄ cuiq̄d
qui uult uicibus / amicitiaꝝ / sua cuiq; ꝑmanet sta
bilis & recta possessio ut & si illa maneat q̄
sunt quasi dona fortune tñ uita multa & de
recta ab amicis / non possit esse iocunda. Sed hec
hactenus. · Constituendi sut aut q̄ sint
in amicitia fines & q̄ tenꝰ delegendi · de q
bus breues iudico sententias ferri quaꝝ nullam
ꝓbo. Una ut & eade modo erga amicū affe
cti simus quo erga nos metipsos Altera ut mā
i amicos benuolentia illoꝝ erga nos benuolentie
pariter equaliterq; respondeat Tertia ut quis
quisq; sibi fiat / tanti ad amicos fiat · Hiaꝝ sen
tentiaꝝ trū nulli ꝓrsus assentior Nec; em̄
illa ꝓma uera ē ut quēadmodū i se q̄sq; est

fastigio

Falsi delectꝰ et

Confutā ꝑ

sic m amici sit animatus Q̃m multa ois q mi
causa multũ facẽmus facimus ca amicꝯ p-
cari ab mdignis / supplicãt tũ acerbus m a-
liquem mũchi / inspectari ꝙ uehementius / que
m mis rebus non satis honeste / m amicꝯ fiat
honestissime / Multe ꝙ res sũt m qbus de suis
comodis uiri bñ multa dẽtnut dẽthi ꝙ pa
ciãt ut hñs amici potius q̃m ipi fruantur -
Altera ſ̃a ẽ que dẽfinit amicicia pariby offici
is ac uoluntatibus / Hoc quidẽ est nimis ex
igue & exilit ad calculos uocãe amicicia ut
par sit ratio acceptoꝝ & datoꝝ Diuitior mihi
et affluentior uidetur amicicia uca / nẽ obserua
re resistere / ne plus reddat q̃m acceperit Neq;
em uexandũ ẽ ne quid exoriat aut me qd m
terram defluat aut ne plus equo qd ẽ amicicia
congratur Tertius uero ille finis detexendus
ut q̃m quisq; se faciat tanti fiat ab amicis -
Sepe em m qbusdã aut amig abiectior ẽ aut
spes amplificande fortune fractior / Num est
ẽ amici talem et m ei qualis ille m se est.
Sed potius emitti et efficẽ debet ut amicitiã
tm cum exoritet / Alius ꝙ finis uẽ amicic
constituendus ẽ si primus (qd maxime ẽphendẽ
sepio sit plurimus) dixero Negabat ulla nocte
inimicitiore amicicie potuisse reperiri q̃m
eius q dixisset, uta hostes amare oportẽ / ut a
aliqñ esset ostiarius Nec uero se aduci posse

Confutãº 2ª

offices voluntatibus

Atque Equitur

Confutãº 3ª

Abiectior Fractior

Emti Efficit

Indicat in ppiam cogitationem ꝙ meliorez

Error. bianti

ut hoc (quocadmodo putavit et) a bruante dictum ee
recedet q sapies habitus eet unus e septem
impuri tumida aut ambitiosi a' alia ad sua potu
tiam revocantis. ee sententia. Quoniã e' mo qsdã
amicus eius ee poterit q se putabat numinũ
esse possessum & mee erit cupe et optate cum
sepisse petaet amicus. cuig plee det sibi tempus
ampas ad reprehendendũ Ruvesti aut x'cte fa
ctis comodis ep amicor mee erit amor dele
mude Quae ho quide preceptũ cuiusdam ee
ad tollenda amicicia valet. illud potius precipie
dũ fuit. ut ea diligentia adhiberemus i a
micicijs comparandis ut ne cum amice mereremur
cui quee aliqn odisse possemus. Quanet si minus
felices in deligendo fuissemus. faciendũ id scripto
potius cum mimicorũ tpus cogitandũ. His
igit finibus utendũ arbitror ut tui emenda
ti mores amicor sint. tu sit inter eos cum vel
tumplicor voluntatũ sine ulla exceptione commu
nitas. ut et si qua fortuita acciderit ut mag
iuste amicor voluntates adiuuande sint in quibus co
ui et de capite agat aut fama decernendũ de
ua est modo ne prima turpitudo sequatur. Est
enim quidam amicicie datus uenia possit. Nec uo
neglegenda e fama. nec mediocre telũ ad res
gerendas existimari oportet benuolentia
ciuiũ quã blanditijs et assentando colligee tpe
est Luctus qua sequitur facilitas nunc repu
diada e. Seo sepe excedo ad scipionem cuius omis

cupe optate

putabat

Res rumpla voluntes

Scipio

sexmo erat de amicitia) Queexebat aut ꝙ in
omnibus rebus homes diligentiores essent ut
caprras et oues cst tssp hꝫt: dꝛc̃ posset. A
micas cst habet: dicꝫ non posset slt m illis hꝺe
parandis adhibe cura: m amicis diligendis ne
gligentes ee. non hꝫ cꝝ signa qda et notas q
bus eos qui ad amicicia essent ydonei iudicꝛ
rent. Sunt dr firm et stabiles & constantes
chgendi. cuius generis e magna penuria
& iudicꝛ difficile e same mst exptu & expie
du aut e m amicicia pa-lta possent amica
a iudicio/tollut ꝙ exprendi ptatem. Est igr
prudentis sustinere (ut turcsu manus) impe
tu benuolentie cꝝ utamur quasi aquis tem
pestatis. sic amicicis aliq parte perturbatis mo
ribus amicoꝝ Quda sepe m parua pcausa
pspicaut2 cum sint leues. Quda aut ꝙ parua
move non potuit. cognoscent2 m mag Sm ueo e
rut aliq repti q pcausa pterrei amicicie sꝛcdi
du existiment. ubi eos muemenus/q honores/
ingratus/impia/ptates/opes/amicicie no am
ponant. ut tu ex altera parte ꝓposita h sint/
ex altera us amicicie non mlto illa malint.
imbecilla em na est ad contemnenda potentia
qua & si neglecta amicicia consecuti sint
obsequatu nri arbitrant. qr no sine magna
causa sit neglecta amicicia. Itaqꝫ uere a
micicie difficillime reptur in his qꝫ honorib

Qualis tua qredi st

Compatio

mu

sponsatu rci

R. qꝫ p. uersant. Vbi em istũ muemes qui
honorẽ amici anponat suo. Quod si hec ut
omittam cẽtũ grues, cẽtũ difficiles plexusqꝫ in
dentur calamitatũ societates. ad quas non
t facile inuentuꝫ qui descendat Q. nichꝫ enim
us recte aut amicus rectus in re incerta
rexit. tñ hec duo leuitatis & infirmitatis
plexusqꝫ conuincit q̃ in bonis rebus contem
nit et in malis deserit. Qui g̃ utroꝫ t re
gnem stabilem & constantẽ se in amicitiã
pstitexit. hic ex maxie raro gñe hominũ
iudicate debemus. & pene diuino Firmamẽ
tũ aut stabilitatis constantieqꝫ eius ẽ quã
m amicitia exigimus. fides. Nichil em stabile
est qđ ẽ infidũ. Simplicẽ preterea & cõmu
nem et consentientẽ, id est cũ rebus ipsem
mouentur, eligi par ẽ. Que uia ptinet ad fi
delitatẽ. Neqꝫ em fidũ pt ẽe multiplicẽ mo
mũ & tortuosũ Neqꝫ iuo q̃ in eisdẽ rebus
mouet & nã consentit, aut fidus & stabilis
ẽe pt. Addendũ codẽ ẽ ut in tribus animã
aut inferendis delectet amicus, aut tradat
oblatis, q̃ ptinet omnia ad eã quã ia dudũ
tracto constantia. Ita fit uez illud qđ initio
dixi Amicitiã inter bonos, ee n posse
Est em boni uiri que eundẽ sapientẽ decet
dicẽ & duo teneẽ primũ t amicitia, ne quid
fictũ sit, ne ue simulatũ. Apte em ut ait Ennius

Nulla mē aūcōs suspūo esse debet

Verborū et morū suauitas

uel odisse magis ingenuū est cū fronte obtorta sententia. Deinde non solū ab aliq̄ oblatas ēmatas repelle/ sed me ip̄m quidē ēe suspitiosū/ semp aliqd existimantē ab amico esse uiolatū. Accedat huc suauitas q̄dam oportz sermonū atz morū hautquaq̄ mediocre condimentū amicicię Tristicia aūt & tri ore seueritas habet illa quidem grauitatē sed amicicia remissior ēe debet & liberior & dulci ori & ad omnē comitatē facilitatē q̄ procliui ore Exoritur aūt hoc loco q̄uedā questio subdifficilis Num quando amici noui digni amicicia a ueteribus sint anteponendi ut equus uetul' teneros antepone' solemus. Indigna hoīe hec dubitatio ē Non em debet ēe amicitiaru⁹ ista aliaq̄ rez sanctas Veterrima quecq̄ ut arbores uina q̄q̄ uetustatem ferūt ēe debent suauissima Verū ē illud qđ dicit. Multos modios salis simul edendos ēe ut amicicie munus expleatur Voluntates aūt si spem afferāt ut triūphū in herbis non fallacibus fructus appareat nō sūt ille quidem repudiande/ uetustas tñ loco suo conseruanda ē. Magna est em uis uetustatis & consuetudinis & ipse equus troianus mentionē modo fecit si nulla res impediat nemo ē qui nō eo q̄ ei consueuit libentius utatur q̄ntūuis intractato & nouo. Nec q̄ndem in hoc ūcero ē ab' sed in his & q̄q̄ sunt mandata consuetudo ualet/ q̄z

nouā uera uetēibus sūt anteponendi/ R⁹ N

Verborū et morū suauitas

alus p̄ubiū

locis ipsis delectamur montuosis & siluosis
in quibus diutius commorati sumus. Sed maior
est in amicitia superiore parem esse inferiori
Sepe enim excellentie quedam sunt qualis est
scipionis in eo ut ita dicam erga regem Numam
ille se philo magnum rutilo / magnum mumio atque
sunt magni inferioris ordinis amicis Quantum
uero maior fuerit eggregii uiri ois sibi
neq; quisq; parem eo ipso anteibat etate tum
superiorem colebat / suos omnes q se esse posse
ampliores uolebat quod faciendum minime
q est omnibus: ut si qua pstantia uirtutis in
genij fortune consecuti sint impertiant ea
suis communicet q tu proximis Ut si parenti
bus nati sint humilibus si propinquos habeant
imbecilliores p dño uel fortuna eorum augere
ant opes eis q honori sint & dignitati: ut
in fabulis quu aliquando pp ignorantiam stir
pis & generis in famulatu fuerint tum cogni
ti sint & aut deorum aut regum nati filij;
Retinet tu tarditatem in pastoribus qs pres multos
annos esse duxerit / quod quidem pfecto mul
to magis in ditioris patribus faciendum e. Fru
ctus enim moenij & uirtutis omnis q pstantis
e maxime tum capitur tum in proximum quisq;
conferetur Ut ego hii qui sunt familiarissime
coniunctissimi q pstiterint ex equa re se tum in
ferioribus debent Sic inferiores non dolere
se a suis aut ingenio & fortuna & dignitate sup

Superior esse dz par inferiori

imbecilli[s] Rbus

aliquando

inferiores non debet dole fortuna sup sed eos exte

arci Quoꝝ plerisq; aut qrum aliqd semp
exprobrant eo qꝺ magis hrē se putat qꝺ offi
cioſe & amice & ꝯ labore aliquo suo fctm
queant dicē Odioſissime omnis hom est
officia exprobrantiū quę memīe debet
is m quem collata sūt, nō commēmorare qui
contulit Q nobre ut hm qui supiores sūt
submittē se debent m amicicia sic & qdā
modo mferiores extollē Sūt em qui mole
stas amicicias faciūt tū ipsi se contemni
putant quod non ferre contingit mſt his q&
contemnendos se arbitrant Qui hāt opinione
non modo uerbis sed ope leuandi sūt Tanti at
tuiq; tuendi. pmū tm̄ tū ipē efficē possis /n
& tū ille quem diligas atq; adiuues sustinē
Non em nęq; tu tū nis passis excellas omes
tuos ad honores ampliſſimos pducē Ut scipio
p. rutiliū potuit consulē efficē frem eius L. n
potuit. Quod si ēt passis quod uis deferre ad
alterū uidendū ē tn qꝺ ille possit sustinere.
Ord amicicijs corroboratis ꝯ confirmatis qm
genijs & ętatibus ordinande sūt Nam si
meunte ętate aut uenandi aut pile studiosi
fuerint oportet eos hīē mōres quos tu code
studio preditos dilexerit. Illo em modo nutri
tus & pedagogi nec uetustatis plurimū be
nuolentię postulabunt qui negligendi quide
non sūt Alio qꝺ mo Non em aliter amicicię
possūt pmanē. Dissimiles em mores dissimilia
studia sequunt Quoꝝ dissimilitudo amicicias

exprobrant

Ex ea tolli vanda qꝺ exprobra
mendę beneficij

cum melancolia alia

mei

ubi gradior mecum et aderas

Ex affectu sit ad qꝺ
diligi dignitate qui
diligere vis

dissuadat Nec ob aliā causam ulla bonū inp
bus bonis amici esse improbi non possit nisi ea
tanta est inter eos quāta maxima pt esse inter
studioz ꝙ dissidiū Recte et prapi pt in amicā
cis ne intepata queda bemolen(a) (qd sepe fit) im
pediat maiōz utilitates amicoz Nec em ut ad
fabulas redeam neoptolemus capē troyā pu
tusset si lycomedem apud quē erat educatus
multis cū lacrimis uterū suū impedientē audie
uolusset Et sepe mouet magnis res ut di
stendū sit ab amicis res quas impedie multi
eo ꝙ desiderū non facile ferentis et mitis
est et mollis nā & ob eā rpam causā in amici
tia parū iustus Atqui in oi re considerandū
est et quod postules ab amico & quod pcta
re a te impetraci Est et queda calamitas
in amicicijs dimittendis non nullis notā sa
pientū a sapientū familiaribus ad uulgares ami
cicias oratio mea dilabitur Exumpsit sepe uitia
amicoz tū in ipos amicos tū in alienos q̄rū
tū ad amicos redundat infamia tales & ami
cicie sūt remissiones usus excellende uirtutis ꝙ
distendende nisi queda admodū intollerabilis
iniuria exarserit ut neq̄ rectū neq̄ honestū
sit neq̄ fieri possit ut non statū alienatio di
uulsio q̄ facta sit Sin aut a' mozē a' stu
diozē cōmutatio q̄da ut fieri solet facta
erit a' in r p̄e partibus dissensio nō tollet
uoluerit em ut paulo ante dixi ñ de sapientū ꝑ

dissuadat

ea tanta est inter eos quāta maxima pt esse inter studioz ꝙ dissidiū

q ad voluntz

Hic digredit a sapientū familiaribus ad uulgares amicicias usq ad q̄rū solū hic

primus filius achillis

ex ea filia & achillez genitus

Scdm z et q̄tū q̄ quis sit utat localis facunda ripe- q̄unda

de tribus amicis tenenda erit ñ ne solu
amicitie deponte sed & ñimicis susceptis
indicantur Nihil em est turpius qꝫ tu eo
bellu gerere tu quo fortiter uiceris
Ab amicitia Q. pompei meo more se remo-
uerat ut satis scipio. propter dissensione
dui que erat in r p. alienatus e a colle-
ga nostro metello Vtrumq; egit grauiu
toritate offensione animi non accedba Qua
obrem pmu danda e opa ne q amicoꝝ di-
sidia fiant Sm tle aliqd euenerit ut extin
te potius amicicie qm offense ee uidean
Cauendu il ne & m graues ñimicitias con
texant se amicicie ex quibus uirgia maledicta
contumelie gignu Que tm si tollerabiles e
rint. ferende sut. et hic honos uetere a-
micicie tribuendus ut is m culpa sit q facti
it non is qui patiat iniuria Odio em uitioꝝ
hoꝝ alqꝫ mtomodoꝝ una cautio e atq una
prouisio ut ne nimis cito diligere incipiam
ne ue indignos Digm em sut amicicie quibus
in ipis mest causa cur diligant. Raꝛ gnꝰ eqde.
& quibus omia pclara rara. mea quidem di-
fitilius qm reperiꝛ qꝺ sit ex oi parte i gne
sue pfectu Sed plerumqꝫ in rebus huma-
nis quodqꝫ dom riorat mst qꝺ fructuosu sit
& amicos tuqꝫ petudes eos potissima diligut
ex quibus se sperat maxim fructu ee. captuos

stante

na cautio e adhibe
indomodoꝝ

Odia pclara rara

epilogo

ta pulcherria & maxie ñalu tarent amicicia
ꝑ se & ꝓpter se expetita nec ꝑ sibi exoptlo
sunt Hec uis amicicie ẽ qualis & ⁊ ta sit
ꝑ ẽ se quisq; diligit nd ut aliqđ a se
ꝑ mercedem exoptat tarcitatis sue sed qđ
ꝑ se quisq; sibi tarus ẽ qđ nisi idem ⁊ amicꝰ
ẽ differat uerus amicus nullꝫ reperiet Est em
vs tqđ est ẽ alter idem Q si hoc ap
parent in bestijs uolucribus piscibus agrestí
bus tarucibus ferijs ꝑmũ ut se diligant id
em pariter cũ omi amicicie nascitur deinde
ut requirant dtz appetat ad quas se applicent
eiusdem gñis animates id qđ facit cũ de
sideriu & quada sitis amoris huam
q̃to id magis in hoie fit ñã qui & seipm
diligit & altez agit tuq animũ ita cũ
suo miscat ut efficiat pene unũ ex duobus
plerisq; puerse (ne dicã impudenter) talem
amicũ habe uolut quales ipi ee n possut
quoq; iam n̄ tribuit amoris hec ab hijs de
sideratꝫ par ẽ aut ꝑmũ ipm esse uirũ bom
tũ altez similem sui querẽ in talibus ea
q̃ ia dudũ tractamꝰ stabilitas amicicie
confirmari potest cũ hoies benuolentia
comutata ꝑmũ rependitatibus hijs q̃bus ce
teris seruiut impabit. deinde egtate usta
ꝙ gaudebit oia que alter ab altẽ susti

ꝛ expetenda

Qũ non possit ꝑfecte
tacos diligẽdes

Tarines alia de vestra
voza pulli zoe

vnus fiat aug ex duobꝫ

Neq̃ erat aut tẽ
q̃les per se n est

piet Nec quidq̃ unq̃m nisi honestū & rectū
alter ab altero postulabut Nec solū colent mt̃
se at diligent sed etiā uerebuntur Nam max̃m
Aricia uelanda sit ornamentū amicitię tollit qui ex ea tollit
uerecundiam Itaq; in his pniciosus e error q
existimant ex ubidine petatoz dim patere
m amicitia licentiam. Virtutū amicitia ad
utroz a natura data e non uicioz comes.
Salustius in bel. Iug. Vt quoz animus non posset uirtus ad ea q
max̃ & se tuta plurimus sūma sit pueniet) coducta & cōmutata cum
altera pueniret Quare si quos inter societas
aut est aut fuit aut futura e eoz e habendo
ad sūmū natę bonū optimus beatissimus q
cōmitatus habet e em maxim̃ societas in qua ita
insit que putat honestę expetenda honestas gl̃ia
tranquillitas amicitia utilitas ut & (cui h assit)
beata uita sit et sine his esse non possit. Quare cui
optimū maxim̃ ep sit, sit uolūtas adipiscendi hui⁹
tuti opa danda est sine qua nec amicitia ullam
rem expetendam sequi possit Ea ui neglecta
qui se amicos hīe arbitrant tui se domoz errasse
sentiūt ui eos graues alios casus experiri cogit
Quo ita dicendū e sepius cui iudicaris diligę
oportet non ui dilexeris iudicare Sed ui multis
in rebus negligentia plectrum tui maxie in
amicis diligendis et colendis Preposteris ei
utimur consiliis & acta agimus quod uetant
ueteres precepta Nam implicati ultro et citro
nec usu diutino et officiis repente in medio cursu
amicitias exorta aliq offensione discutimus

Aricia uelanda sit

Salustius in bel. Iug.
max̃ & se tuta plurimus sit

sine aricia beata uita
habed non pt

uel

uocat q sit utute diuin
e esse putat

negligen delecta ducaz

ta ui

Quo et magis utupandū ē rei maxīe necessa-
rie tantā materiā. Una ē em amicicia i rebꝰ
humanis de cuius utilitate omes uno ore consenti-
unt. qm̄ ꝑ a multis ipa uirtus contemnitur
& uendicatio quedam atq ostentatio esse dicit
Multi despiciūt diuitias quos paruo contentos
tenuis uictus cultus q delectat. honores, q̄z cu-
piditate quadam inflammant q̄m multi ita
contemnut ut mihi mannus mihi ce leuis equi-
ment. Item q retcā q̄ue dubia mirabilia ui-
dentur. Multi sut qui pro nihilo putet. De
amicicia ad unū idem omes sentiūt & hm q ad
r p. se contulerūt & hm q rei cogniti doct-
na q delectantur & hm qui suū negotiū ge-
rut otiosi. postremū hm qui se totos tradidert
uoluptatibus sine amicicia uita esse nullam si
modo uelint ex alia parte liberaliter uiuere.
Sexpit em̄ mestio quo q dim̄ mitas ius amicicie
met ullam etatis degende rationem patit expāt
tem sui. Hec si quis assutate ea ē et mma
nitate nate. tongressus ut societate hoim fu-
giat atq oderit. qualem fuisse alcibiadem
ferūt quē accepimus. tm̄ is pati nō posset ut
non agrat aliquē apud quē cuncta uirtus a
celebritatis sue. Atq hoc maxīe indicaret
si quid tale posset contingere ut aliqs nos di-
ce hac hoim fiducia tolleret et in solitudie
uspiam collocaret atq ibi subpeditas dim rez

Nulla vnq̄ secta auctoritatem despexit

ad vm

sentiūt

thimon

quas nā desiderat habundantiā & copiā hois odio
aspiciendi pbitem excipet / cuius tā ēct ferreg
cui eā utā ferre posset. cuiq̄ non auferret
fructū uoluptatis oīs solitudo. ¶ Uerū illud
est ergo quod a tarentono archita ut opinor
diti solitū mos senes tomeorac audiui ab alijs
sembus auditū Si quis ad celū ascendisset nāz
q̄ mundi & pulchritudinē siderea yspexis
set. insuauem illā admiratōnem ei foe (que
rotūdissima fuisset) si aliquē cui nāraret non
habuisset. Sic nātā solitariā nihil amat. semp
q̄ ad aliq̄d trāsm admiratū admitti / qđ m
amicissimo q̄ dulcissimū ē. Sed cū tot signis
eadem nā declaret quid uelit atq̄ desideret cū
absordescimus nescio quo nec ea que ab ea mu
nemur audimus. Est em uarius et multiplex
usus amicicie multeq̄ cause suspitionū offensio
nū q̄ dantur quas cū eluitae cū eleuae cū ferre
sapientis ē Una illa subleuanda offensio ē
ut & utilitas in amicicia & fides retineatur
Nam & monendi amici sepe sunt & obiurgandi
et ḡ accipienda sic amice cū amice fiunt. Sed
nescio quid uerū ē quod in andria familiaris
meus dicit Obsequiū amicos / ueritas odiū parit
Molesta ueritas. Si qdem ex ea nasc odiū qđ
est uenenū amicicie: Sed obsequiū multo molestag
quod p-etatis indulgens / ptripite amicū ferri
munt- Maxīa aūt culpa in eo est q et ue
ritatem aspernat & in fraudem obsequio impelli.

ca plutarchū nihil aat

Oñ ꝙ hac m re habenda ro et diligẽ ẽ ꝑmũ
ut mõnitio acerbitate deinde ut obiurgatio cum
tumelia careat. In obsẽgio aũt qꝫ tẽtiam ubo
liberter ultimã comitas assit, assentatio utriusq
aduersꝫ procul amoueat Que nõ modo amico
sed ne libero quidem digna ẽ. Aliter uõ tũ ti
rannio aliter tũ amico uiuitur. Cuius aũt an
res uexatas clausas sit ut ab amico uerꝫ audi
re nequeat huius salus desperanda ẽ ꝑstitũ
est em illud catho ms Multo melius acerbos
inimicos mereri. qm̃ eos amicos q dulces ui
deantur. Ulos uerꝫ sepe dicẽ hos mulꝫm Atꝫ
illud absurdũ ẽ q̃ hi qui mouentur eam mo
lestiam quã deberent rapẽ ñ capiunt, eã capi
unt quã dñi uocat. Pertasse em se mo moueri
obiurgari moleste ferũt. Qd̃ cõi oportebat de
licto dolẽ correctionẽ gaudẽ. Vt ꝙ et monẽ
et moneri ꝑtinũ ẽ uere amicicie et alterũ
libere facere non aspere alterũ patienter acci
pe non repugnanter, sic habendũ ẽ nulla i a
micicys pestem ẽe maiorẽ qm̃ adulationẽ
blanditiã assentatiõem. qm̃us multis em nõ
bus ẽ hoc uitiũ notandũ, leuiũ hoim atꝫ
fallaciũ ad uoluptatẽ loquitur oia, nihil ad
ueritate. Cũ aũt oim rerꝫ simulatio turpissima
est tollit em iudiciũ ueri uel obscurat tũ
amicicie repugnat maxime Delet em ueri
tatem sine q̃ nom amicicie uale nõ ꝑt. Na
tũ amicicie ius sit m eo. ut unus q̃ animꝫ

obsequiũ acerbũ

utras dũ pat

Acer timicꝫ melior amico dulci

Infestissima adu
lacõis amicicie
peste adulacio

fiat ex plurib⁹ tm quomo fieri potu si no
n imo quidem quop⁹ inus amq exit idem tp
semp· sed uarius ⁊mutabilis multiplex Quid
em potest e tam flexibile tam dexiu tm aq
eus tm ad altq no modo sensu ac uolutaton sed
& multu atq mutu admittitur· Negat qs· Ne
ait· ago Postremo mpau egomet mihi omia
assentaki ut ait ide terentius· Sed ille m gnatoms
psona qd Amici genus adhberi omino leuitate
est· Multi aut gnatoni siles sut· tu sut loco
fortuq superiores hoz assentatio molestia tu
ad uamtatem accessit autoritas· Secerni ac bla
dus amicus a uco & inter nos cito potest adhi
bita diligen tp et oia ficta & simulata a
sinceris atq ueris· Contio q exo imprutissimus
constat inde iudicare solet· qd interest m' po
pularem uest assentatore & leue cue· et m'
constantem seuerum & grauem Quibus blandi
tus G papirius mp influebat m aures con
tionis cu ferret legem de tribm plebis resci
endis· Dissuasimus nos sed nil de me de sa
pione dicam libentiq Quita illi dy immortales
sint grauitas quita in orone maiestas Ut fa
cile esse duce p· R· non comite dicer Sed assu
etis & in manibus e oratio· Itaq lex popu
laris suffragijs populi repudiata e· Atq ut
ad me redeam memistis op maxio scipionis
fre· q· & l· manlio consulibus cum popu
laris lex de sacerdotijs· C· licinij rogata de
clinatur Captatio en callegioz ad ppli bnfi
cij tralaticia Atq hijs primu instituit i foro

populq assentator est

ma

uersus agē tu ꝓsto. Tam illus uenale oronē
dcoꝛ mmotaluꝫ nat defendentibꝫ fatale um
rebat/ atq; id actū ē. ꝙ me qnq;mmo amplū
cumpul factus sū/ sta re magis qm̄ sūma
autoritate causa illa defensa ē. Q; si re
bus fictis et adūbratis uezū ualet si modo
id patefactū et illustratū ē. qd̄ m amtma
fieri oꝑtet que tota ueritate ꝓpendit/ i
qua nisi ut dixī aut aptū pectus uideas tu
um qꝫ ostendas. nihil fidū nihil exploratū
habeas. ne amare quidē aut amari tu ut ꝓ
uere fiat ignores. Q; nisi ista assentatio ꝑ
niciosa sit. nom tm̄ noctē pē misi ei q ea
receꝑit aut ea delectā/ ta fit ut is assenta
toribus ꝓ patefaciat aures suas maxie q
ꝑ sibi assentet et se maxie ipe oblectet.
Omio ē amans seu uirtus/ optime em̄ se
ipē nouit et q̄m̄ amabil' sit intellt. Ego
aut nom de utute mūt loq̄r. sed de ututis o
pinone Uirtute em̄ ipa nē tā mlti ꝑditi
esse q̄m̄ uideri uolūt. Hos delectat assentatio
hīs uictus ad ꝓꝛ uolūtatē ſmo tū adhi
betur oronem illā uana testmoniū ee lau
dū suaꝝ putat. Nulla ē gr̄ t amtma tu
alter uezū audire ne uult/ alter ad mentie
du paratus ē. Net parasitoꝛ i comedijs
assentatio facta nob uidet̄ misi ect mi
tis gloriosꝰ. Magnas ito grās agē thais mi
hi. satis erat respondē māgnas/ fugentes mgt

Anima uerax ē

Semp auget assentator ut qꝫ is ad cuiusuo
luntatē dicat̄ uult ee magnū Quadobrē cauēdū
blanda ista adulatio amicitas apud eos ualet q̄ pri illa
affectat & imitat. tm & grauiores constan
tiores q̄ admonedi sūt ut amicitiā ne cal
lida assentatiōe capiam. Nyte em & adu
lantem primo no udet msi qui admod' e ex
tors. Calliduſ ille & occultus me se msimuet
studiose tauendū e Ver em facile nostatur
quippe qui & adiuando sepe assentat. & li
tigasse simulas blandit atq; ad extimū det
mamus uinci q̄ se patiat ut is qui illusus
sit plus uicisse uideatur Quid aut tpus
q̄m illudi. Quod ut ne accidat magis ca
uendū e ut me hodie apud omes doctos
stultos senes iuuenes / atq; (ut uulgus) lautissime
loqr et in fabulis stultissima psona e tredu
lozū atq; sensū impudoz. Sed nostru q̄ pacto
ab amicis pfectoz hoim et sapientū de
hac dico sapia que udet in hoiem tade pos
se ad leues amicicias defluxit mā oratio.
Quadrem ad illā pmā redeamus ea q̄ ipi
concludaq; aliqn. Virtus mqm e sanni et
tu Q̄ muti & conalat amicicias & conseruat
In ea e em conuenientia uerū / in ea stabili
tas / in ea constat Que cū se extulit & om
lumen suū & ide aspexit agnouit q̄ in
alio / ad id se admouet uicissim q̄ aspicit
illud qđ in altero e Exquo ardescit mue

assentā cauenda ē

negredi ab amicā
uulgaū ad sapiēt
amicicia

Quadrigat ii
totū libꝝ
a tuoc sup
ducta

amor sue amicicia utrisq; ꝯ dctꝰ ē ab a
mando Amaē aūt nīsi ē aliud nisi eū xp
dilige ē que omes nulla indigentia nulla u
tilitate quesita Que tñ ipa exfloresc̄at
ex amicicia et si tu ea minus fœtus es . hac
Vos adolescentes bemuoleñ semes illos .l.
paulū M. catonē .C. gallū .p. nasicam.
t. gracchū scipionis nec socerū dilexig. tñ
et magis eluc̄et inter cēles ut inter me &
scipionē .l. furiū .p. rupilium .sp. mediū. Ul
timi aūt senes m adolescentiū comite age
remus ut in vrā ut q; tabonis hīde et ad
modū adolescentis p ruti lij familiaritate
delector Quoniaq; ita xō comparata ē ute
nate q; mē ut alia ætas oriatur . maxīe hōe
optandū ē ut equalibus possis uigi hībus cū
trīq; equalibus e coætaneis emissus sis/cū
hyssdem ad calculos ut dicāt puerules . Sed
quoz rex hūane fragilis tradūce q; sūt semp
aliqm agrendi sūt quos diligamus & a q̄b
diligamur . karitate en bemuolēq; q; subla
ta omis ē dura subtracta rōnalitas . Nihil
quidem scripo q̄q; ē subito exceptus . uiuit
tñ semp q; uiuet . Virtute en amant illius
uxi que extincta no est . Net mihi so
li uersāt aīe oculos q illā semp t manibus
habui sed & posteris erit clara & insignis
Nemo vñq; aīo aut spe maiora suscipiet

calcem

Sep aīi q̄redi st'

qui sibi no illius memoriā atq; imagine ppo-
nendā putet loquāt ex omnibus rebus tps m
aut nā aut fortuna tribuit mihi habeo qd
cū amicitia scipionis passim coparare. In hac
mihi de r.p. consensus / in hac rei pliatarū
consiliū / in eadē reges plena delectāmis fuit
Nūqm illū ne minima quidē re offendi
qd quidē sentirem Nihil cū audiui ex eo
qd nolle nollem Una domus cat de uictus is
q; communis / Neq; solū militia sed & peregri
nationes rusticationes q; communes. Nam
qd ego de studijs dicam cognoscendi semp
aliqd atq; discendi quibus remoti ab oculis
populi omē otiosū tempus conteriimus.
Quidē rei recordatio & memoria si una
cū illo obiisset desiderium tanctissimi atq;
amantissimi uere fraterne possem nullo modo
Sed mestitia extincta sut alunt potius & au
gentur cogitatōes & memoria mea / et si il
lius plane orbatus essem magnū tam
affert mihi etas ipsa solatiū. Diutius
cū iam in hoc desiderio esse non possum
Omia aut breuia tolerabilia debēt esse q si
si magna sint. Hec habui de amicitia
quę dicerē. Vos aut hortor ut ita ututem
loquamis sine qua amicitia esse nō pt ut ea
excepta nihil amicitia stabilius putetis